

- روش تحقیق

- هدف پژوهش

هر تحقیقی دارای هدف + سؤال + فرضیه است.

اصلی ترین و مهم ترین قسمت در نوشتن طرحواره (شناسنامه) یا پروپوزال تحقیق است.

هر طرحواره دارای

یک هدف اصلی + یک فرضیه اصلی + یک سؤال اصلی و چند هدف فرعی + چند فرضیه فرعی + چند سؤال فرعی است.

تعداد اهداف فرعی، فرضیات فرعی و سئوالات فرعی باهم برابر است.

هدف، سؤال و فرضیه اصلی با یکدیگر متناظر هستند و اهداف، سئوالات و فرضیات فرعی نیز با یکدیگر متناظر هستند.

هدف تحقیق یک نقطه نظر نهایی است که پژوهشگر به دنبال دست یافتن به آن است و دستیابی به آن ابهام اولیه ای که باعث طرح مسأله شده را این بین می برد.

هدف اصلی پژوهش همان موضوع پژوهش است که بصورت جمله بدون فعل نوشته می شود.

هدف اصلی و اهداف فرعی به صورت جملات بدون فعل نوشته می شوند.

ویژگی های اهداف

الف- عملیاتی بودن و کاربردی بودن اهداف

ب- اهداف باید قابل حصول باشد یعنی اندازه گیری و نیل به آنها امکان پذیر باشد.

- سؤال پژوهش

برای دستیابی به هدف یا هدف های هر پژوهش، سوال هایی طرح می شود. پژوهش تلاش برای دادن پاسخی است به یک یا چند سوال علمی است.

سؤال اصلی و سئوالات فرعی تحقیق بصورت جمله سئوالی نوشته می شوند.

سئوالات تحقیق نباید با کلمه آیا نوشته شده یا به نحوی باشند که جواب آنها به بله یا خیر منتهی شود.

- فرضیه پژوهش

جواب متناظر به هر یک از سئوالات اصلی و فرعی فرضیه پژوهش است. فرضیه عبارت است از حدس، ظن یا گمان عالمانه پیرامون رابطه بین دو یا چند متغیر که بصورت یک جمله خبری بیان می شود.

فرضیه پژوهش یک ادعا می باشد.

فرضیه پژوهش به صورت یک جمله خبری بیان می شود.

حدسی بودن فرضیه

فرضیه متغیری است که با تردید بیان می شود + پس بدیهیات عقلی یا نظری نباید بصورت فرضیه بیان شود.

مثال : در روز هوا روشن است. نمی تواند فرضیه باشد چون بدیهی است.

عالمانه بودن فرضیه

فرضیه ها براساس توهم، تصور ذهنی یا خیالات بیان نمی شود + باید براساس آگاهی های علمی و تجربی که پس از مطالعه ادبیات تحقیق بدست می آید تعریف شود.

رابطه ای بودن فرضیه

فرضیات ارتباط بین ۲ یا چند متغیر را بیان می کند.

مثال : فقر به اعتیاد جوانان منجر می شود. فقر متغیر اول، اعتیاد جوانان متغیر دوم.

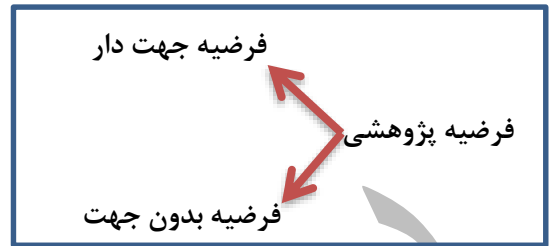
تفاوت بین فرض و فرضیه

فرض (Axiom) پیش فرض یا مفروضات :

قضایایی هستند که محقق بعنوان قضایای درست پایه طرح فرضیات خود قرار می دهد یا قضایایی که محقق فرض میکند درست است و ممکن است بدیهیات عقلی و نظری نتیجه تحقیقات قبلی بوده یا قبلاً توسط محقق آزمون شده باشد.

فرضیات تحقیق : ادعایی خبری پیرامون رابطه بین متغیرهاست که بر پایه مفروضات مطرح و تست و آزمون می شود.

- انواع فرضیه پژوهشی

فرضیه پژوهشی جهت دار : اگر جهت متغیر مستقل بر وابسته مشخص باشد آن را جهت دار می گوئیم.

مثال : هرگاه متغیر A افزایش یابد، متغیر B کاهش می یابد.

فرضیه پژوهشی بدون جهت : اگر جهت متغیر مستقل بر وابسته مشخص نشود، آن را بدون جهت می گوئیم.

مثال : بین متغیر A و متغیر B رابطه وجود دارد.

- فرضیه صفر

عکس (معکوس) فرضیه پژوهشی، فرضیه صفر گفته می شود.

- برهان خلف

برای اثبات برخی از فرضیات پژوهشی، از طریق برهان خلف عمل می شود. به این معنی که عکس فرضیه پژوهشی را که به آن فرضیه صفر می گویند را رد می کنند تا به این ترتیب فرضیه پژوهشی تایید گردد.

مثال:

فرضیه پژوهشی : معدل دانشجویانی که دارای خلاقیت هنری زیادی هستند، از ۱۶ بیشتر است.

فرضیه صفر : معدل دانشجویانی که دارای خلاقیت هنری زیادی هستند، از ۱۶ بیشتر نیست.

تمرین اول

کدامیک از موارد زیر هدف، کدام فرضیه و کدام سؤال پژوهشی می باشد. سپس مشخص کنید بین کدامیک از آنها تناظر وجود دارد.

شناخت تأثیر ورزش بر میزان اعتماد به نفس

ورزش چه اثراتی روی دستگاه های بدن به ویژه دستگاه گردش خون و تنفس دارد؟

ورزش سبب بهبود کار دستگاه های بدن به ویژه گردش خون و تنفس می شود.

ورزش سبب افزایش میزان اعتماد به نفس در انسان می شود.

تمرین دوم

کدامیک از موارد زیر هدف، کدام فرضیه و کدام سؤال پژوهشی می باشد. سپس مشخص کنید بین کدامیک از آنها تناظر وجود دارد.

مهمترین عوامل موثر بر رضایت مشتریان از سایت پارس مدیر کدامند؟

اعتماد پژوهشگران بر وفاداری آنها به سایت پارس مدیر تاثیر دارد.

بررسی عوامل موثر بر وفاداری پژوهشگران به سایت پارس مدیر

بررسی تاثیر رضایت پژوهشگران بر وفاداری آنها به سایت پارس مدیر

تمرین سوم

فرضیات، اهداف، سئوالات زیر هر کدام به چه دلیل اشتباه می باشند.

الف- به نظر می رسد عوامل اجتماعی بر نحوه انتخاب پوشش توسط دانشجویان موثر است.

ب- آیا با تعیین دانشجویان موفق در یک امتحان می توان به سطح علمی آنها پی برد؟

ج- این احتمال وجود دارد که با استفاده از رنگ های مختلف بتوان در انتخاب لباس از سوی مشتریان تاثیر گذاشت.

د- پارامترهای اصلی سبک مینی مالیسم در آثار کالوین کلاین استخراج می شود.

تمرین چهارم

فرضیات، اهداف، سئوالات زیر هر کدام به چه دلیل اشتباه می باشند.

الف- شاید بین بهبود عملکرد مدرسین گروه هنر با شرکت آنها در جلسات آموزشی ارتباط وجود داشته باشد.

ب- قطعا با افزایش تعداد ژورمان های بین ترم می توان کیفیت طراحی دانشجویان را بهبود داد.

ج- لباس های محلی مناطق مختلف ایران با یکدیگر متفاوت است.

د- آیا می توان گفت که شباهت هایی بین نقوش به کار رفته در البسه زن بلوچ با البسه زن پشتون افغان وجود دارد؟

تمرین پنجم

کدامیک از فرضیه های زیر جهت دار و کدامیک بدون جهت هستند.

- الف- با افزایش سن دانش آموزان رده سنی ب، نگرش آنها به لباس متنوع تر می گردد.
- ب- با افزایش میزان دمای پرس در چاپ سابلمیشن، میزان زمان قرار گرفتن پارچه ساتن ساده در زیر پرس باید کاهش یابد.
- ج- نقوش بکار رفته در شال های کشمیری فرانسه متأثر از نقوش شال های هندی (فاتح پور سیکری) می باشد.
- د- محدودیت تعداد رنگ های بکار رفته در بخارا دوزی های عثمانی سبب کاربرد کمتر آنها در البسه درباری شده است.

تمرین ششم

بین سئوالات، فرضیات و اهداف زیر تناظرها را مشخص کنید.

- الف- تحولات سیاسی و اجتماعی در تغییرات ایجاد شده در تولید پارچه های اروپایی مبتنی بر سبک آرنوا موثر است.
- ب- طرح، نقش و رنگ پارچه های اروپایی مبتنی بر سبک آرنوا قابل طبقه بندی می باشد.
- ج- طرح، نقش و رنگ پارچه های اروپایی مبتنی بر سبک آرنوا چگونه قابل طبقه بندی می باشد؟
- د- چگونه تحولات سیاسی و اجتماعی در تغییرات ایجاد شده برای تولید پارچه های اروپایی مبتنی بر سبک آرنوا موثر است؟

تمرین هفتم

برای هریک از فرضیات زیر فرضیه صفر بنویسید.

- الف- چندگانگی فرهنگی در کاهش درصد قبولی دانش آموزان دوره متوسطه موثر است.
- ب- بین عوامل آموزشی و افزایش گرایش دانشجویان دانشگاه اصفهان به مطالعه و پژوهش ارتباط وجود دارد.